

دانشگاه نسل سوم و چهارم

Third and Fourth Generation Universities

علی اکبر جلالی - رئیس کرسی آموزش و یادگیری الکترونیکی یونسکو در ایران
۱۷ بهمن ماه ۱۳۹۷

مقدمه

- افزایش کیفیت خدمات حوزه سلامت، بهداشت و درمان در جهانی که سرعت در حال تحول است، نیاز به تغییر و تحول گسترده و بنیادی در دانشگاه‌های علوم پزشکی را بوجود آورده و آنرا تبدیل به یک ضرورت اجتناب ناپذیر کرده است.
- دانشگاه‌های علوم پزشکی، خدمات بهداشتی و درمانی، با توجه به تنوع خدمات و فرصت‌های جدیدی که فناوری‌های نوین حوزه سلامت و درمان بوجود آورده، باید به دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم و حتی پنجم ارتقاء یابند.
- در این سمینار، به صورت اجمالی، به معرفی دانشگاه‌های نسل آینده و مقایسه آنها با وضعیت موجود پرداخته شده است.

تعریف یونسکو از دانشگاه نسل سوم

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

توصیف یونسکو از دانشگاههای نوین در چشم انداز جهانی آموزش عالی برای قرن ۲۱م:

جایگاهی که در آن مهارت‌های کارآفرینی در آموزش عالی به منظور تسهیل قابلیت‌های فارغ التحصیلان و جهت تبدیل شدن به ایجاد کنندگان کار توسعه می یابد.

• دانشگاه نسل سوم یا نوین،
جایگاهی است که در آن
مهارت‌های کارآفرینی در آموزش
عالی به منظور بهبود قابلیت‌های
فارغ التحصیلان در جهت تبدیل
شدن به کارآفرینان توسعه
می یابد.

هدف دانشگاه نسل سوم و کار آفرین چیست؟

• هدف دانشگاه کارآفرین آن است که علاوه بر آموزش مطالب نظری و تئوری، مهارت‌های شغلی و مهارت‌های مدیریتی و روش‌های بهره‌گیری از فرصت‌های نوآوری و خلاقیت را در همه گرایش‌ها به دانشجویان آموزش می‌دهد.

دانشجویان را با بازار کار آشنا کرده و از ایده‌های جدید و خلاق استقبال و از آنها حمایت می‌کند.

هدف دانشگاه نسل سوم و کار آفرین چیست؟

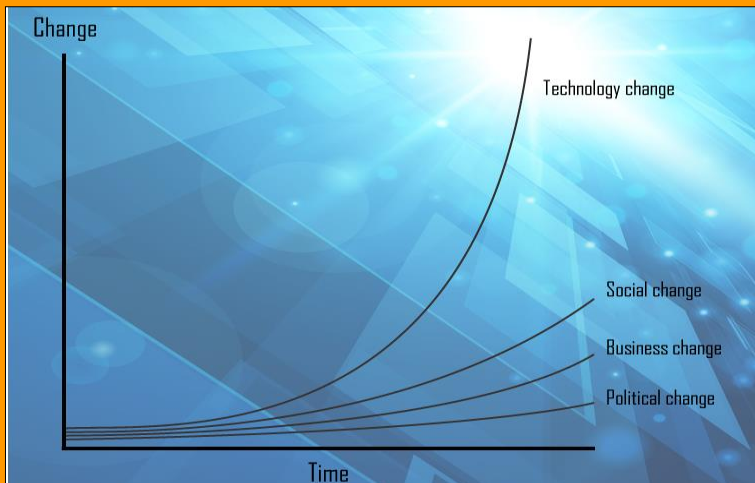
- روحیه کارآفرینی را در بین دانشجویان گسترش داده و آنها را بگونه‌ای تربیت می‌کند که اعتماد به نفس کاملی پیدا کنند که بعد از فارغ‌التحصیلی توانایی ایجاد اشتغال برای خود را دارند.
- فرصت‌ها و تهدیدات بازار کار و سایر الزامات حقوقی و قانونی را در کنار تجربیات شرکت‌های موفق و ناموفق را برایشان تشریح می‌کند و نهایتاً آنها را تشویق می‌کند تا بسمت کارآفرینی گرایش پیدا کنند.

چرا نیاز به دانشگاه‌های نسل بالاتر است؟

• فناوری دیجیتال علاوه بر اینکه دانشگاه‌های عصر حاضر را تحت تاثیر قرار داده است، انتظار دانشجویان نسل دیجیتال را برای حضور در دانشگاه‌های نسل بالاتر که همه ارکان آن تحت تاثیر فضای دیجیتالی باشند بوجود آورده است.

چرا نیاز به دانشگاه‌های نسل بالاتر است؟

وابستگی جهان به فناوری!

✓ ۱۹۷۰ میلادی ۴۰ درصد

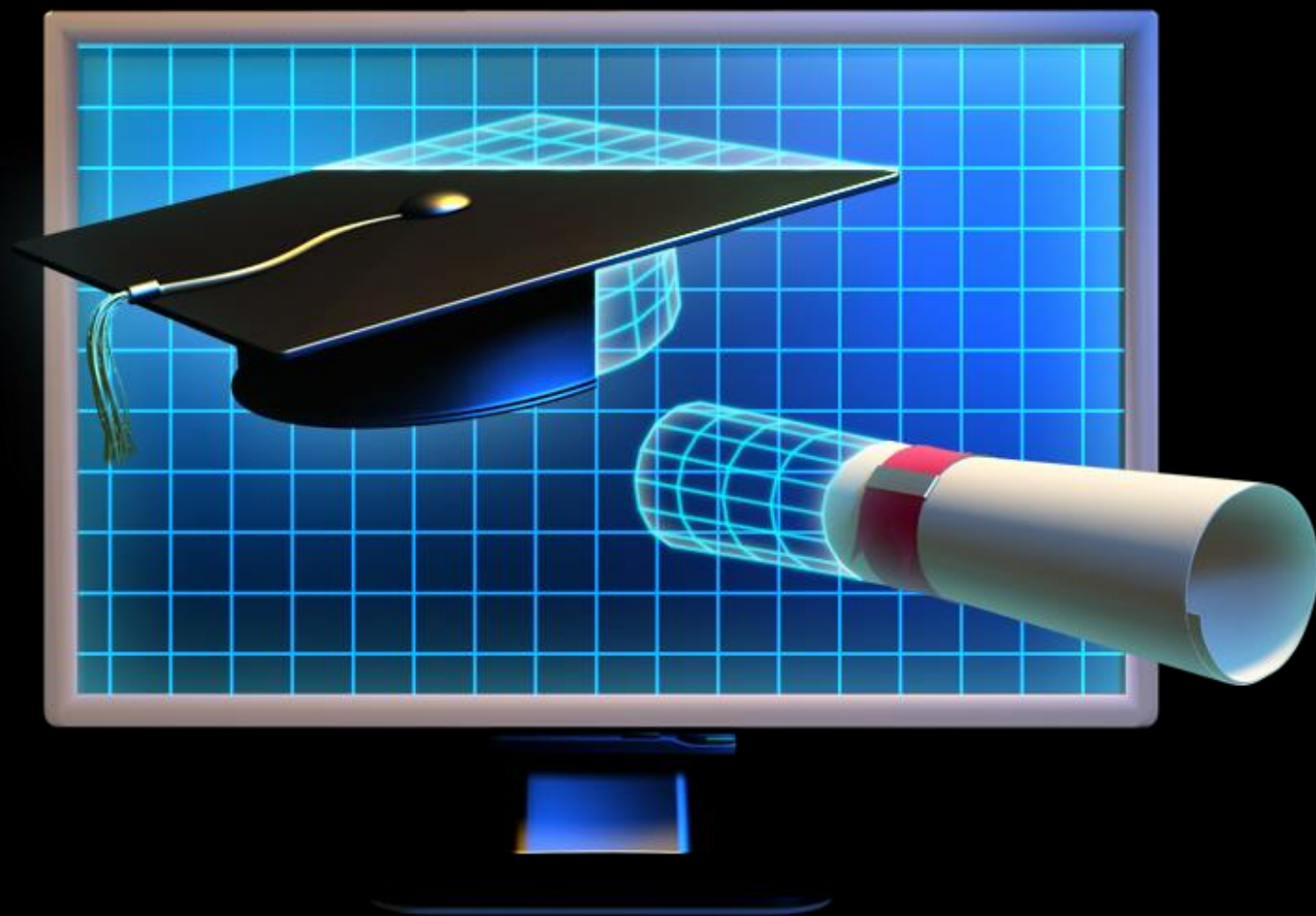
✓ ۲۰۰۰ به ۷۳ درصد

✓ ۲۰۱۰ به ۷۸ درصد

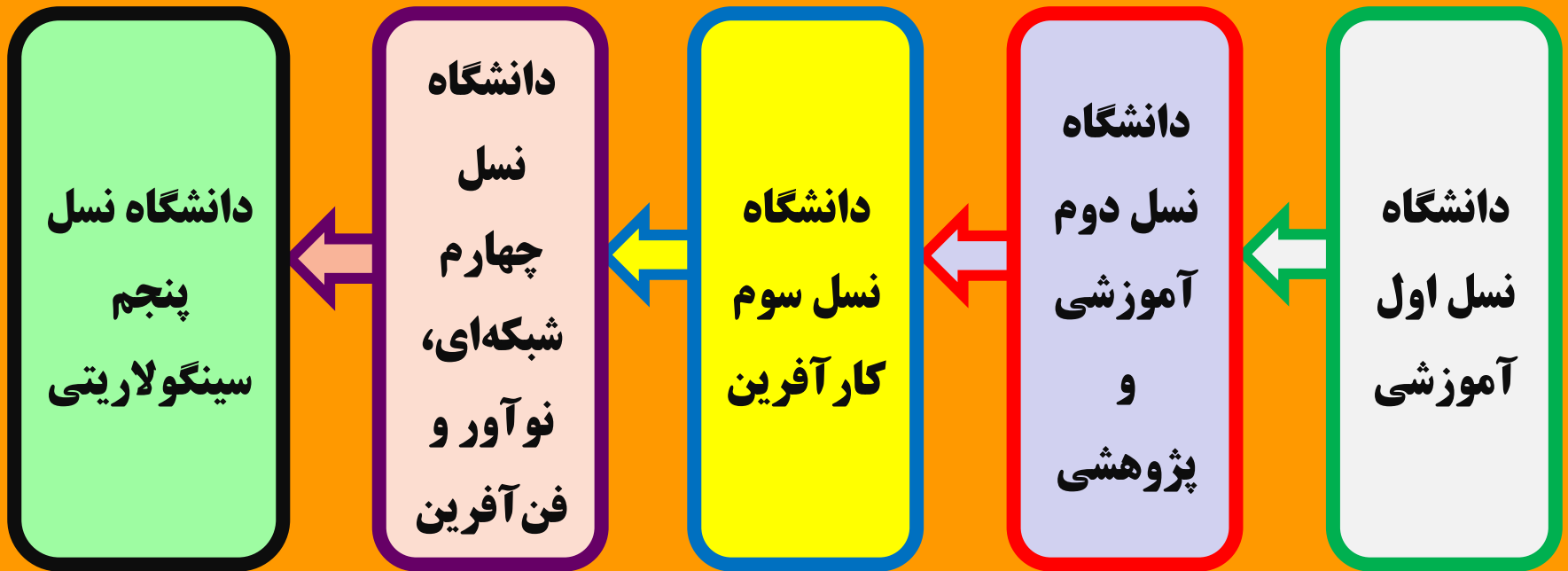
✓ ۲۰۳۰ به ۹۰ درصد

• از آنجا که **فناوری** در طول تاریخ موثرترین عامل گسترش تمدن‌ها بوده است و امروز نیز بیشتری تاثیر را در تحولات اجتماعی، اقتصادی و اجتماعی در جهان را دارد باید به دانشگاه‌های نسل بالاتر توجه جدی داشت.

دانشگاه‌های نسل‌های بعدی

نسل‌های دانشگاهی آینده و پارادایم

پارادایم:

هوشمند

دیجیتالی

الکترونیکی

حضور

دانشگاه نسل اول تا چهارم

- **دانشگاه نسل اول**، دانشگاهی است که فعالیت آن به صورت آموزش محور تعریف شده است.
- هدف و وظیفه آن دانشگاه، تربیت نیروهای مجرب آموزش دیده برای توسعه کشور با ارائه آموزش و صدور مدرک تحصیلی است.
- **دانشگاه نسل دوم**، دانشگاهی که ضمن انجام هدف و وظیفه دانشگاه نسل اول، توجه بیشتری به مباحث پژوهشی و کاربردی داشته و پروژه‌های تحقیقاتی را در راستای اهداف اقتصادی صنایع کشور انجام می‌دهد و خروجی آن افزایش تعداد مقالات در سطح ملی و بین‌المللی است.
- **دانشگاه نسل سوم**، دانشگاهی کارآفرین است که علاوه بر توجه ضمنی به انجام اهداف و وظایف دانشگاه نسل اول و دوم به تولید علم و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز توسعه کشور در راستای اهداف جدیدتری مانند: تجاری سازی علم، گسترش شرکت‌های دانش بنیان، توجه به فناوری‌های نوین و نگاه به آینده قدم بر می‌دارد.
- **دانشگاه نسل چهارم**، دانشگاهی شبکه‌ای، نوآور و فن‌آفرین است که چالش‌های زمان حال و آینده را در درون یک شبکه بزرگ دانشی حل می‌کند.

ویژگی‌های دانشگاه نسل سوم

- توسعه روحیه کارآفرینی
- حمایت از ایده‌های جدید و خلاق
- حمایت مالی، آموزشی و بازاریابی از کارآفرینان
- توسعه صنعت و ارتباط گسترده با آن
- ارتباط بیشتر با مخاطبین در جامعه
- تولید دانش برای بخش‌های اقتصادی
- معرفی و خلق مشاغل جدید
- تاسیس مراکز رشد و پارک‌های فناوری
- آموزش مهارت‌های شغلی و مدیریتی
- توسعه فعالیت‌های پژوهشی در فناوری‌های جدید

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشگاه نسل سوم

اگر بخواهیم به سوی
کارآفرینی و خلق ثروت
برویم باید روی پژوهش
سرمایه گذاری کنیم

پژوهش فناوری، مهارت کارآفرینی

دانشگاه کارآفرین:

فارغ التحصیلانی را به جامعه تحویل می‌دهد که دانش را در کنار پژوهشهای کاربردی
به خدمت گرفته و با نوآوری، ارزش آفرینی می‌کنند

جایگاهی که در آن فعالیتهای کارآفرینانه با هدف ارتقای عملکرد ملی و منطقه ای و نیز
کسب مزیت‌های مالی برای خانواده دانشگاه صورت می‌گیرد

ویژگی‌های دانشگاه نسل سوم

- غیر متمرکز و غیر رسمی
- عمودی و افقی بودن ارتباطات
- باز بودن اطلاعات برای همه
- ساختار سازمانی منعطف و پویا
- داشتن کارکنان با انگیزه
- مدیریت مشارکتی و شبکه‌ای
- کارآفرینی چشم انداز دانشگاه

دانشگاه نسل چهارم

- دانشگاه نسل چهارم یک شبکه دانشگاهی با کانال‌های باز برای افراد صنعتی، کارآفرین و اجتماعی است، جایی است که نوآوری در انزوا انجام نمی‌شود بلکه در همکاری جمعی و مشارکت با مشتری کار در یک فضای یک فضای نوآورانه باز انجام می‌شود.

- چگونه می‌توان بین این کانال‌ها ارتباط برقرار کرد و شتاب نوآوری و تحقیق را در چنین فضایی انجام داد؟

چالش‌های و فرصت‌های دانشگاه نسل سوم

- فعالیت اصلی دانشگاه نسل سوم، انجام پژوهش‌های بنیادی است.
- پژوهش‌های اصلی دانشگاه نسل سوم، فرارشته‌ای است.
- دانشگاه‌های نسل سوم، دانشگاه‌های فناوری پایه هستند.
- دانشگاه نسل سوم، با صنعت و واحدهای پژوهشی بخش خصوصی و ارائه دهندگان خدمات فنی و حرفه‌ای همکاری نزدیک دارد.
- دانشگاه نسل سوم، به دنبال سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و همکاری با سایر دانشگاه‌ها در فعالیتهای تحقیقاتی می‌باشد.

چالش‌های و فرصت‌های دانشگاه نسل سوم

- دانشگاه نسل سوم، علاوه بر حضور رقابتی در بازار ملی، در بازارهای جهانی حضور فعال دارد.
- دانشگاه نسل سوم، خود را مسئول جذب قراردادهای پژوهشی با صنعت برای فعال نمودن اساتید، دانشجویان و سایر عناصر درگیر پژوهش در دانشگاه می‌داند.
- دانشگاه نسل سوم، دانشگاهی با زیرساخت‌های پویا و تعاملی، دارای جاذبه کافی برای حضور دانشجویان ممتاز و علاقمند به تحقیقات بنیادی است.

فرصت‌های جهانی شدن دانشگاه‌های نسل سوم

- پیشرفت چشمگیر ابزار ارتباطات و هزینه کم مسافرت‌های مجازی بین‌المللی فرصتی بوجود آورده تا شرکت‌های فنی قادر باشند یک بازار جهانی برای گسترش فعالیت‌های تحقیقاتی، به ویژه فعالیت‌های مربوط به تحقیقات بنیادی بوجود آید.
- فرصت‌های تحصیل برای دانشجویان هر کشور در هر جای دنیا!
- امکان جذب بهترین دانشجویان و اساتید و محققانی که به دنبال بهترین فرصت‌های شغلی در بازار آکادمیک جهانی می‌باشند.
- دولت‌ها به دنبال دانشگاه‌هایی می‌باشند که نقش مهمی در بهره‌برداری اقتصادی از دانش و دستاوردهای خود داشته باشند و از نظر مالی تامین باشند.

فرصت‌های جهانی شدن دانشگاه‌های نسل سوم

- دولت‌ها علاقمندند که دانشگاه‌ها به ابزاری صریح برای توسعه اقتصادی در اقتصاد دانش بنیان تبدیل شوند.
- دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم به طور جدی به بهره‌برداری و تجاری سازی دانشی که تولید کرده‌اند می‌پردازند.
- اساتید دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم در تیم‌های بین رشته‌ای که در زمینه‌های پژوهشی خاص تمرکز دارد کار می‌کنند.

کارآفرینی در حوزه‌ی سلامت

- کارآفرینی در حوزه‌ی سلامت، مدتی است که توجه گسترده‌ای از پزشکان جوان را به سمت خود جلب کرده است.
- اما چگونه می‌توان یک کارآفرین موفق در حوزه سلامت شد، در حالی که دانشگاه‌های نسل اول و دوم برنامه‌ای برای آن ندارند.
- دانشگاه نسل سوم مسئولیت برآورده کردن این نیاز در حوزه سلامت را باید انجام دهند.

مشخصه‌های یک کار آفرین در حوزه سلامت

- نیاز بازار را از طریق تحقیق و پژوهش بشناسد.
- سرمایه‌گذار مناسب برای طرح خود پیدا کند.
- اخلاق را در کسب و کار حوزه سلامت پر سود، در کنار مسئولیت اجتماعی در نظر داشته باشد.
- همگام با محیط متغیر فناوری مدام خلاق و نوآور باشد.
- محدودیت‌ها را بشناسد و آنها را جدی بگیرد.
- نقاط قوت خود را تقویت و نقاط ضعف خود را جبران کند.
- بزرگ بیندیشد، کوچک عمل کند و در صورت موفقیت سریع کسب و کار خود را گسترش دهد.

نقش دولت در دانشگاه نسل سوم و چهارم

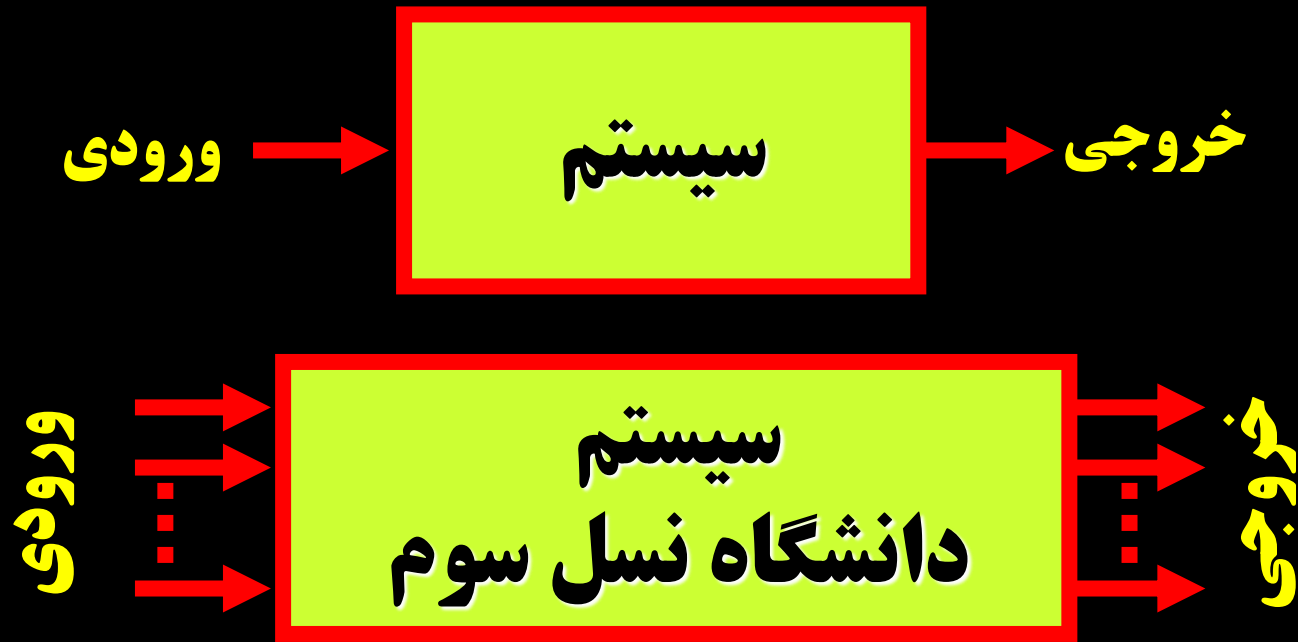
- از آنجا که دانشگاه نسل سوم و چهارم دانشگاه‌های آرمانی می‌باشند، آنها به دنبال ایجاد فضای کسب و کار و تجاری سازی محصولات خود در سطح ملی و بین‌المللی می‌باشند، تلاش دارند از منابع مالی غیر دولتی تا حدی که امکانش باشد استفاده کنند.
- اما از آنجا که دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم به دنبال انجام تحقیقات بنیادی نیز هستند، دولت‌ها باید به حمایت خود از دانشگاه‌ها، از طریق قانونگذاری در سطح ملی و ایجاد ارتباط صنعت با دانشگاه و کمک مالی و معنوی، ادامه دهند.

نقش دولت در دانشگاه نسل سوم و چهارم

• دانشگاه های نسل سوم و چهارم صرفاً شرکتهای تجاری، مراکز و آزمایشگاههای تخصصی یا دفتر مهندسی پیشرفته نیستند که فقط به دنبال حداکثر نمودن سود خود باشند، بلکه مأموریت آنها در شرایط جدید تولید دانش جدید و تبدیل آموزش به بخشی از فرایند تولید دانش است که مشتری بخش خصوصی ندارد، باید از حمایت دولت برخوردار باشد.

نگاه سیستمی به دانشگاه نسل سوم

نگاه سیستمی، یعنی نگاه علمی مبتنی بر یک هدف آرمانی

وظیفه ذاتی دانشگاه‌ها نسل سوم

- دانشگاه‌های نسل سوم نیز بصورت ذاتی سیستمی دارای سه رکن اساس دانشجو، استاد و سازمان می‌باشند که ورودی سیستم دانشگاه دانشجو و نیازهای علمی و فنی است.
- از دانشگاه‌ها نسل سوم انتظار است دانش‌آموختگانی در حوزه کسب و کار تربیت کند که توان کارآفرینی در چند حوزه کاری داشته باشند، همچنین با تجربیات که در مراکز کارآفرینی و نوآوری دانشگاه پیدا می‌کنند بتوانند بعد از فارغ‌التحصیلی برای خود و دیگران مشاغل جدید و پایدار تولید کنند.

چرا IoT در حوزه پزشکی مهم است

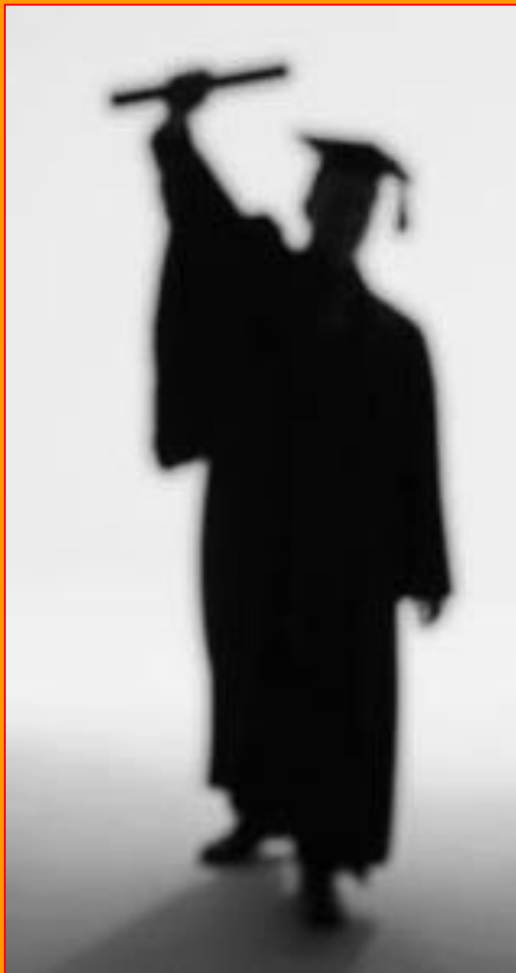
- We want automation!
- We want receive more data!
- We want to control every things!
- We want data on real time!
- We want to make things faster!
- IoT brings most of the latest technologies.
 - Converged, these technologies will have major impact.
- More!

DATA is POWER!

Future money=Digital money! (why?)

جمع‌بندی: وظیفه دانشگاه نسل سوم

• وظیفه دانشگاه نسل سوم، تربیت فارغ‌التحصیلانی است که آینده‌نگر، خلاق، نوآور، توانمند در تشخیص و ایجاد فرصت‌ها، کار تیمی، عشق به کار، ارزش آفرینی، مثبت اندیشی، آرمانگرایی پذیرش خطرها، تشخیص تهدیدات، پاسخ به چالش‌ها و آمادگی برای حضور در بازار کسب و کار را داشته باشند و کارآفرینی را هدف اصلی خود بدانند.

جمع‌بندی

• برای گسترش دانشگاه نسل سوم در دانشگاه‌های علوم پزشکی در ایران باید:

- از تجربیات جهانی استفاده کرد.
- برنامه جدید برای جذب دانشجو و استاد داشت.
- برنامه جذب شرکای تجاری و منابع مادی جدید داشته باشد.
- کارآفرینی را محور گسترش دانشگاه قرار دارد.
- دانشگاه را در قالب یک محیط کسب و کار قرار دهد.
- از جدیدترین فناوری‌های پزشکی روز دنیا بهره‌مند شود.
- تا حد ممکن از منابع مالی دولت فاصله بگیرد.
- تا به یک نقشه راه دقیق دست نیافته بیجهت سرمایه‌های خود را از دست ندهد.

جهت کسب اطلاعات و تماس به سایت کرسی آموزش و یادگیری الکترونیکی یونسکو در ایران مراجعه نمایید: www.ucet.ir

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Chair on
E-Learning and Teaching
Mehralborz Higher Education Institute

باتشکر از شرکت کنندگان و برگزار کنندگان

